

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМ. М.Г. ХОЛОДНОГО НАН УКРАЇНИ

ПОЛОЖЕННЯ
про рейтингове оцінювання діяльності наукових працівників,
залучених до викладання на освітньо-науковій програмі
Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного
Національної академії наук України

«СХВАЛЕНО»
Вченою радою
Інституту ботаніки
протокол № 17
від «26» грудня 2024 р.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Призначення та сфера використання

Положення про рейтингове оцінювання діяльності наукових працівників, залучених до викладання на освітньо-науковій програмі Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України (далі – Положення), розроблено з метою визначення критеріїв, методики та процедури оцінювання результативності наукової та викладацької роботи фахівців для реалізації стратегії розвитку Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України (далі – Інститут ботаніки), підвищення його наукового іміджу, просування у міжнародних рейтингах та забезпечення високої якості підготовки кадрів у межах Європейського простору вищої освіти. Уведення рейтингового оцінювання є невід’ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Інституті, що спрямоване на стимулювання публікаційної активності, підвищення професіоналізму наукових керівників та викладачів, розвиток креативності, ініціативності та продуктивності науково-дослідної діяльності працівників, залучених до реалізації освітньо-наукової програми.

1.2. Законодавчо-нормативне забезпечення

- Закон України «Про вищу освіту»;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;
- Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 рр.;
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (із змінами та доповненнями);
  - Положення про атестацію наукових працівників (із змінами, внесеними згідно з постановами КМУ);
  - Методика оцінювання ефективності наукової (науково-технічної) діяльності наукових установ та закладів вищої освіти в частині провадження такими закладами наукової (науково-технічної) діяльності за окремими науковими напрямками під час проведення державної атестації;
  - Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти;
  - Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015);
  - Статут Інституту ботаніки НАН України ім. М.Г. Холодного.

1.3. Основні завдання системи рейтингового оцінювання

Основними завданнями системи рейтингового оцінювання в Інституті ботаніки є:

- стимулювання діяльності наукових працівників, залучених до реалізації освітньо-наукових програм, відповідно до стратегічного плану розвитку Інституту;
- створення системи об’єктивних та порівняльних критеріїв для оцінювання результативності наукової та викладацької роботи;

- формування відкритого конкурентного середовища для дослідників та наукових підрозділів;
- забезпечення об'єктивної інформації для проведення самоаналізу діяльності під час акредитації науково-освітніх програм;
- інформаційне забезпечення для проведення прозорого конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад та переобранні на новий термін;
- виконання вимог щодо кадрового забезпечення відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності;
- удосконалення системи матеріального і морального заохочення працівників, що включає врахування результатів рейтингу при призначенні премій, поданні до нагородження грамотами, просуванні за науковими посадами та під час проходження планової наукової атестації.

1.4. Основні принципи системи рейтингового оцінювання

Основними принципами системи рейтингового оцінювання є:

- відповідність критеріїв оцінювання пріоритетним напрямам стратегічного розвитку Інституту ботаніки;
- об'єктивність та достовірність отриманої інформації про наукову та викладацьку діяльність;
- прозорість і відкритість процедури рейтингового оцінювання на всіх етапах;
- компетентність і неупередженість осіб, залучених до процесу оцінювання;
- стимулювання наукових працівників до постійного покращення результатів професійної діяльності, наукової продуктивності та якості викладання.

1.5. Основні вимоги до системи рейтингового оцінювання

Основні вимоги до системи рейтингового оцінювання включають:

- об'єктивно визначену кількість показників, що всебічно характеризують наукову та освітню діяльність учасників рейтингу, а також їх відповідність Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності;
- оцінку відповідності діяльності наукового працівника кваліфікаційним вимогам, посадовим інструкціям та профілю наукового підрозділу;
- врахування персонального внеску працівника у розв'язання стратегічних завдань відповідного відділу та Інституту в цілому;
- можливість використання результатів рейтингу як інструменту для диференційованого підходу до морального та матеріального заохочення (преміювання, атестація, кадровий резерв) за відсутності прямого зв'язку із науковими ставками.
- можливість оперативного доповнення та коригування показників рейтингу за наявності обґрунтованих пропозицій від наукових підрозділів або Вченої ради Інституту;

- постійне вивчення та впровадження кращих практик рейтингування провідних вітчизняних наукових установ, вітчизняних та закордонних закладів вищої освіти та дослідницьких центрів;
- забезпечення гнучкості системи оцінювання для врахування специфіки фундаментальних та прикладних ботанічних досліджень;
- регулярний перегляд критеріїв з метою їх узгодження з актуальними вимогами Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) та міжнародними стандартами оцінки наукової діяльності.

1.6. Учасники процесу рейтингового оцінювання

Учасниками процесу рейтингового оцінювання в Інституті ботаніки є:

- наукові працівники, які залучені до реалізації освітньо-наукових програм за основним місцем роботи або внутрішнім сумісництвом, розподілені за категоріями: 1) доктори наук (з ученим званням професора/старшого дослідника або без нього); 2) кандидати наук та доктори філософії (з ученим званням доцента/старшого дослідника або без нього);
- здобувачі вищої освіти (аспіранти), які беруть участь у процесі рейтингування шляхом анонімного опитування (анкетування) щодо якості викладання та рівня наукового керівництва;
- фахівці Центру науково-освітніх програм (ЦНОП), які здійснюють верифікацію поданої науковцями інформації щодо публікаційної активності, патентів, стажувань і викладацької діяльності, а також відповідають за технічний супровід процедури, систематизацію аналітичних даних та оприлюднення результатів рейтингового аналізу на офіційних ресурсах Інституту ботаніки;
- вчена рада та проектна група, які несуть відповідальність за загальну організацію та координацію діяльності, розроблення методологічної бази, визначення критеріїв оцінювання та затвердження результатів рейтингу.

1.7. Рейтингова оцінка

Рейтингова оцінка діяльності наукового працівника, залученого до забезпечення освітнього процесу на освітньо-науковій програмі Інституту ботаніки – це індивідуальний кількісний (бальний) показник його наукових та освітніх досягнень, що розраховується за визначений звітний період (останні два календарні роки).

2. МЕТОДИКА РЕЙТИНГОВОГО ОЦІНЮВАННЯ

2.1. Рейтингове оцінювання наукових працівників (Додаток 1)

Абсолютна індивідуальна рейтингова оцінка наукового працівника (незалежно від обсягу його залученості до викладацької діяльності на ОНП та виконання обов'язків за основним місцем роботи) за звітний період (останні два календарні роки) визначається за формулою (1):

$$(1) \quad R_{\text{нп}} = \sum_{i=1}^n \Pi_i$$

де: R_{np} — сумарний індивідуальний рейтинг наукового працівника; P_i – бальна оцінка за i -м показником діяльності (наукова, викладацька, експертна тощо); n – загальна кількість показників, визначених у Додатку 1 до цього Положення.

3. ПРОЦЕДУРА РЕЙТИНГОВОГО ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Процедура рейтингового оцінювання діяльності наукових працівників та наукових підрозділів Інституту регламентується цим Положенням та окремими розпорядчими документами (наказами) директора Інституту.

3.2. Визначення рейтингу здійснює рейтингова комісія, персональний склад якої затверджується наказом директора. Головою рейтингової комісії є заступник директора з наукової роботи. До складу комісії входять: вчений секретар Інституту; керівник Центру науково-освітньої підготовки; фахівець ЦНОП; секретар спеціалізованої вченої ради. Безпосереднє керівництво рейтинговою комісією здійснює голова, а у разі його відсутності – вчений секретар Інституту. До засідань комісії, за потреби, можуть бути долучені керівники наукових відділів або відповідальні особи за верифікацію окремих показників діяльності (публікаційна активність, міжнародна співпраця тощо).

3.3. Засідання рейтингової комісії є правомочним, якщо на ньому присутні більше половини її членів. Рішення приймаються простою більшістю голосів і оформлюються протоколом, який підписують голова та секретар комісії.

3.4. Члени рейтингової комісії зобов'язані забезпечити конфіденційність одержаної персональної інформації, якщо інше не передбачено цим Положенням, правилами внутрішнього розпорядку та іншими нормативними документами Інституту.

3.5 Рейтинг затверджується вченою радою Інституту ботаніки.

4. ПОРЯДОК ОПРИЛЮДНЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ РЕЙТИНГОВОЇ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Результати рейтингового оцінювання є відкритими для наукового колективу та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту.

4.2. Результати рейтингового оцінювання враховуються дирекцією та Вченою радою Інституту під час прийняття рішень щодо:

- матеріального заохочення: встановлення премій, надбавок та стимулювальних виплат за високі показники науково-освітньої діяльності;
- морального стимулювання: подання до нагородження Почесними грамотами Інституту, Президії НАН України, державними нагородами та почесними званнями;

– кадрових рішень, зокрема проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад наукових працівників, переобрання на новий термін та формування кадрового резерву;

– наукової атестації, зокрема використання рейтингу як додаткового об'єктивного показника під час чергової атестації наукового працівника.

4.3. Рекомендації щодо заохочення працівників, відповідно до п. 4.2 цього Положення, формуються на основі індивідуального рейтингового балу, що відображає підсумкову результативність за звітний період.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Відповідно до стратегічних і пріоритетних напрямів розвитку Інституту ботаніки, зміни до переліку критеріїв, бальної системи та процедури оцінювання результатів діяльності наукових працівників затверджує Вчена рада Інституту. Пропозиції щодо коригування показників рейтингу можуть вноситися дирекцією, керівниками наукових підрозділів (відділів), Центром науково-освітньої підготовки, проектною групою, а також Радою молодих вчених та здобувачами третього освітньо-наукового рівня з метою забезпечення актуальності та об'єктивності системи оцінювання у відповідності до вимог Національної академії наук України та стандартів вищої освіти.

Критерії рейтингового оцінювання діяльності наукових працівників, залучених до викладання на освітньо-науковій програмі Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України

№	Критерій оцінювання	Індикатори вимірювання	Бали	Відповідальні за заповнення / верифікацію інформації	Ресурс, з якого верифікується інформація
1.	<p>Наукові публікації у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science Core Collection.</p> <p>У разі індексування видання в обох базах, бали зараховуються один раз</p>	Сторінки автора у базі даних Scopus, Web of Science	<p>200 б. (за публікацію у виданні Q1) 170 б.(за публікацію у виданні Q2) 120 б. (за публікацію у виданні Q3, Q4) 100 б. (за публікацію у виданні без кuartилію, але з імпакт-фактором/SJR) 80 б. (за публікацію без кuartилію, без імпакт- фактору, без SJR)</p> <p>У разі співавторства бали необхідно поділити між усіма співавторами. Якщо в публікації вказано розподіл</p>	Заповнює інформацію науковий працівник, перевіряє ЦНОП	Бази даних Scopus, Web of Science

			внеску авторів, і автор зазначив конкретний розподіл, бали слід розраховувати з урахуванням цього внеску		
2	Індекс впливовості науковця h-індекс у Google Scholar (значення h-індекса)	Сторінка автора у базі даних Google Scholar	5*h б.		База даних Google Scholar
3	Індекс впливовості науковця h-індекс у Scopus/ Web of Science (значення h-індекса)	Сторінка автора у базі даних Scopus/ Web of Science	50*h б.		Бази даних Scopus, Web of Science
4	Цитованість праць науковця у Google Scholar за останні 3 роки	Сторінка автора у базі даних Google Scholar	0,5 б. за кожне цитування		База даних Google Scholar
5	Публікації у наукових фахових виданнях України, що належать до категорії «Б»	Бібліографічні дані DOI (лінк)	70 б. (у разі співавторства бали необхідно поділити на кількість співавторів)		Сайти наукових фахових видань України, що належать до категорії «Б»
6	Монографії обсягом основного тексту не менше ніж 10 авторських аркушів (за умов наявності ISBN та грифу вченої ради НУ або ЗВУ) опубліковані в закордонних виданнях офіційними мовами ЄС. - опубліковані в Україні	Монографії у фондах наукової бібліотеки (книжкові або електронні) DOI (лінк) – за наявності	(у разі співавторства бали необхідно поділити на кількість співавторів) 300 б.		Книжкові фонди наукової бібліотеки
7	Монографії обсягом основного тексту не менше ніж 10	Монографії у фондах наукової	(у разі співавторства бали		Книжкові фонди наукової

	авторських аркушів (за умов наявності ISBN та грифу вченої ради НУ або ЗВУ) опубліковані в Україні	бібліотеки (книжкові або електронні) DOI (лінк) – за наявності	необхідно поділити на кількість співавторів) 200 б.		бібліотеки
8	Розділи колективної монографії, обсягом не менше 10 авторських аркушів (за умов наявності ISBN та грифу ВР ЗВО або НУ) опубліковані в закордонних виданнях офіційними мовами ЄС	Розділи монографій у фондах наукової бібліотеки (книжкові або електронні)	(у разі співавторства бали необхідно поділити на кількість співавторів розділу) 100 б.		Книжкові фонди наукової бібліотеки
9	Розділи колективної монографії, обсягом не менше 10 авторських аркушів (за умов наявності ISBN та грифу ВР ЗВО або НУ) опубліковані в Україні	Розділи монографій у фондах наукової бібліотеки (книжкові або електронні)	50 б.		Книжкові фонди наукової бібліотеки
10	Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня доктора філософії	Покликання на дисертацію та вебсторінку спеціалізованої вченої ради	50 б.		Вебсторінка спецради
11	Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня доктора наук	Покликання на дисертацію та вебсторінку спеціалізованої вченої ради	100 б.		Вебсторінка спецради
12	Виконання функцій керівника або члена тимчасового наукового колективу	Наказ та отриманий річний обсяг фінансування	За кожен проект сумою від 300 тис. грн. на рік: - для виконавця:		Реєстр поданих та прийнятих до розгляду держбюджетних

	<p>держбюджетних НДР (1230) або госпдоговірних тем</p>		<p>БВ = 500 б. / К, де БВ – кількість балів для одного виконавця на проєкті, К – кількість виконавців. - для керівника: БК = БВ * 1.5, де БК – кількість балів для керівника проєкту, БВ – кількість балів для одного виконавця на проєкті. За кожен проєкт сумою від 100 до 299 тис. грн. на рік: - для виконавця: БВ = 300 б. / К, де БВ – кількість балів для одного виконавця на проєкті, К – кількість виконавців. - для керівника: БК = БВ * 1.5, де БК – кількість балів для керівника проєкту, БВ – кількість балів для одного виконавця на проєкті.</p>		<p>НДР (у вченого секретаря)</p>

13	Виконання функцій головного редактора (Editor-in-Chief / General Chair) / заступника головного редактора (Co- Editor, Associate Editor) / відповідального секретаря наукового видання / члена редакційної колегії (Editorial Board Member), включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання	Покликання на сторінку видання, де зазначено склад ред. Колегії	Квартилі Q1, Q2 150 б. (головний редактор) 120 б. (заступник головного редактора) 100 б. (відповідальний секретар/ відповідальний редактор) 80 б. (член редколегії) Квартилі Q3, Q4 130 б. (головний редактор) 100 б. (заступник головного редактора)		Сторінка редакційної колегії
14	Захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук	Інформаційна система НАЗЯВО або наказ МОН України	100 б.		Інформаційна система НАЗЯВО або наказ МОН України
15	Присудження вченого звання (доцента, старшого дослідника)	Інформаційна система НАЗЯВО або наказ МОН України	50 б.		Інформаційна система НАЗЯВО або наказ МОН України
16	Присудження вченого звання професора	Інформаційна система НАЗЯВО або наказ МОН України	100 б.		Інформаційна система НАЗЯВО або наказ МОН України
17	Присудження почесного звання	Указ Президента України	200 б.		Сторінка Офісу Президента України

18	Присудження академічного звання член-кореспондент НАН України	Наказ Президії НАН України	150 б.		Веб сторінка НАН України
19	Присудження академічного звання академіка НАН України	Наказ Президії НАН України	250 б.		Веб сторінка НАН України
20	Отримання охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності: - патент на винаходи та / або сорти рослин та / або породи тварин - патент на корисну модель	Назва та номер патенту, дата публікації відомостей про видачу патенту. Покликання на сайт спеціальної інформаційної системи Укрпатенту	400 б. - патент на винахід 300 б. - патент на корисну модель 200 б. - патент на промисловий зразок 200 б. - авторські права на комп'ютерні програми (у разі співавторства бали необхідно поділити на кількість співавторів)		Інформаційна система Укрпатент
21	Участь викладача у програмах міжнародної академічної мобільності (міжнародне наукове дослідження, міжнародне наукове стажування, міжнародне підвищення кваліфікації, міжнародні програми обмінів), окрім неформальної / інформальної освіти	Наказ по Інституту та/або документ про участь у програмах академічної мобільності	за кожен очну академічну мобільність 20 б. (до місяця) 40 б. (більше місяця) 80 б. (більше трьох місяців)		Реєстр наказів з академічної мобільності
22	Проведення навчальних занять з фахових дисциплін англійською мовою (крім викладання профільних філологічних	Перелік дисциплін	150 б. за кожен освітню компоненту)		Силабус в електронному каталозі

	дисциплін іноземною мовою) не менше 30 аудиторних годин на навчальний рік				
23	Розроблення силабусів обов'язкових та вибіркового освітніх компонент	Перелік дисциплін	100 б. за кожен освітній компонент (один раз за термін рейтингування) 50 б. за кожен вибірково освітній компонент (один раз за термін рейтингування)		Силабус в електронному каталозі
24	Експертиза міжнародних конкурсів: Горизонт 2020, Горизонт Європа, Євратом, Erasmus+	Рік проведення Експертизи, назва конкурсної програми	30 б. (за кожен проведений експертизу)		Офіційні веб ресурси конкурсних програм (Горизонт 2020, Горизонт Європа, Євратом, Erasmus)
25	Експертиза загальнодержавних конкурсних відборів й наукових проєктів Національного фонду досліджень України, МОН України	Ідентифікатор експерта, кількість проведених експертиз (номер проєкту із системи «Наука»)	20 б. (за кожен проведений експертизу)		Ідентифікатор експерта
26	Участь в експертних групах та комісіях НАН України з питань державної атестації наукових установ / закладів вищої освіти	Наказ НАН України	50 б. за кожен експертизу		Наказ НАН України
27	Членство у постійних спеціалізованих вчених радах - голова ради - учений секретар ради; - член ради	Покликання на сторінку ради, наказ МОН України про створення ради	за кожен рік роботи у складі ради 15 б. (голова ради) 10 б. (учений секретар ради)		Офіційна веб сторінка установи

			5 б. (член ради)		
28	Членство у разових спеціалізованих вчених рада	Покликання на сторінку захисту в інфосистемі НАЗЯВО або на сторінку захисту дисертації на сайті НУ або ЗВО	15 б. (голова ради) 10 б. (член ради) бали присвоюються за кожне засідання ради		Офіційна веб сторінка установи
29	Робота у складі експертних комісій, рад, груп, журі всеукраїнського рівня	Накази	10 б. (за кожен рік роботи у складі однієї ради)		Покликання на відповідну інформацію
30	Участь у фахових товариствах	Інформація на сайті	15 б. (керівні посади) 10 б. (члени товариств)		Покликання на сайт товариства